

E. FERRARI

Ferrari, Enzo (1898), tal. automobilist, mešedžer sp. ekipa vozača; god. 1939 u Modeni (Italija) osnovao vlastitu tvornicu automobila koja od 1943 do 1961 nosi njegovo prezime.

ferz(an), šah; perz. naziv za figuru dame u šatrandžu čije je značenje (mudar čovjek, savjetnik) zamijenilo značenje (ministar) koje je imalo u čaturangi. Pod imenom f. javlja se i u Evropi, gdje s promjenom pravila, figura dame dobiva sve veću moć. moć kraljice.

FIA (franc. Fédération Internationale de l'Automobile), Međunarodni automobilistički savez, osn. 1904 sa sjedištem u Parizu; prvo je djelovao pod nazivom Međunarodno udruženje priznatih automobilskih klubova (franc. Association International des Automobile Clubs Reconnus). Na kongresu 1946 taj je naziv promijenjen u FIA. U tom savezu djeluju brojne komisije.

FIAC (franc. Fédération International Amateur Cyclisme), Međunarodni biciklistički savez amatera, osn. 1966 sa sjedištem u Rimu. Taj savez djeluje samostalno u sastavu UCI.

fianconata (tal.) → bokovnjača

FIAT (tal. Fabbrica Italiana Automobili Torino), tal. tvornica automobila, osn. 1899, osnivač G. Agnelli. U vremenu od 1905 do 1927 intenzivno sudjelovala u međ. sp. automobilizmu. Od 1960 povezana s Ferrarijem. Reli momčad F. osvojila je PS 1977-78.

FIB (franc. Fédération Internationale de Boules), Međunarodna boćarska federacija, osn. 1946 s prvim sjedištem u Lyonu, a od 1952 u Torinu.

FIBA (franc. Fédération Internationale de Basketball Amateur), Međunarodni košarkaški amaterski savez, osn. 1932 u Rimu, sa sjedištem u Ženevi, a zatim u Münchenu. Organizira natjecanja na Ol, PS i PE, Evropski kup nacionalnih prvaka, Evropski kup pobjednika nacionalnih kupova, Kup Radivoja Korača i dr.

fiberglass-motka → motka

FIBT (franc. Fédération Internationale de Bobsleigh et de Tobogganing), Međunarodna federacija za bobsledding, osn. 1923 u Parizu, sa sjedištem u Milanu.

FICC (franc. Fédération Internationale de Camping et de Caravanning), Međunarodni savez za kampiranje i karavaning, osn. 1932 sa sjedištem u Bruxellesu. U FICC su uključeni skoro svi klubovi koji se u pojedinim zemljama bave kampiranjem (boravak u uređenim logorima, uglavnom pod šatorima) i karavaningom (korištenje vučne prikolice za privremeno stanovanje). Jugoslaviju u FICC zastupa Auto-moto savez Jugoslavije. FICC se zalaže za izgradnju što suvremenije uređenih auto-kampova.

FICEPS (franc. Fédération Internationale Catholique d'Education Physique et Sportive), Međunarodni katolički savez za tjelesni odgoj i sport, osn. 1911 u Parizu gdje mu je i sjedište. Obuhvaća nekoliko katoličkih organizacija SR Njemačke, Austrije i Švicarske. U tom savezu bio je uključen i Jugoslavenski orlovski savez, osn. 1921, rasformiran 1930.

FICP (franc. Fédération Internationale de Cyclisme Professionnel), Međunarodni biciklistički savez profesionalaca, osn. 1966 sa sjedištem u Bruxellesu. Taj savez djeluje samostalno u sastavu UCI.

FIDE (franc. Fédération Internationale des Echecs), Međunarodna šahovska federacija, osn. 1924 u Parizu radi širenja i unapređivanja šaha u svijetu, međ. suradnje, kodificiranja i tumačenja pravila, provođenja PS, šah. olimpijade, dodjeljivanja titula i dr. FIDE ima svoju zastavu, a njen moto je lat. izreka: Gens una sumus (jedan smo rod).

Fidija, starogrč. kipar; Atenjanin, živio u <V st. Obnovitelj je atenskog Partenona. Često je za motiv uzimao likove vještača. Njegov kip Zeusa, koji se nalazio na centralnom mjestu u ant. Olimpiji, smatra se vrhunskim djelom helenske umjetnosti. Izradio je kip Amazonke i statu u olim. pobjednika, poznatog pod nazivom Apolon iz Kassela. Prizor s Panatenejskih igara F. je izradio na frizu Partenona.

FIE (franc. Fédération Internationale d'Escrime), Međunarodni mačevalački savez, osn. 1913 sa sjedištem u Parizu.

field, streličarstvo: natjecanje u lovačkom i poljskom kolu sa dvije kategorije strelčara: oni koji gađaju slobodnim stilom pomoću nišanskih sprava i oni koji gađaju golim okom. Pobjednici se proglašavaju odvojenog: 1) lovačko kolo se gađa u 14 meta, i to po 4 strijele u svaku metu, s tim da se sa svakom strijelom gađa s druge udaljenosti. Lica na meti za lovačko kolo su crna s bijelom točkom u sredini. Postoje samo dva kruga; unutrašnji vrijedi 5 b., a vanjski 3 b. Gađa se u grupama od po 4 strelčara koji idu od mete do mete, a redoslijed gađanja mijenja se kod svake mete. Dvije mete s promjerom lica od 15 cm udaljene su 5–15 m; ukupna daljina za 8 strijela je 80 m. Četiri mete s promjerom lica od 30 cm udaljene su 10–30 m; ukupna daljina za 16 strijela je 320 m. Pet meta s promjerom lica od 45 cm udaljene su 20–40 m; ukupna daljina za 20 strijela je 600 m. Tri mete s promjerom lica od 60 cm udaljene su 30–50 m; ukupna daljina za 12 strijela je 480 m. Ukupna udaljenost za tih 56 strijela je 1480 m; 2) poljsko kolo gađa se u 14 meta, sa 4 strijele u svaku metu, ukupno 56 strijela. Mete su postavljene različito u prirodi, i to: mete s licem promjera od 30 cm na 15, 20, 25 i 30 m, ukupno 16 strijela; mete s licem promjera od 45 cm na 35, 40 i 45 m, ukupno 12 strijela; mete s licem promjera od 60 cm na 50, 55 i 60 m, ukupno 12 strijela. U slijedeće 4 mete svakom se strijelom gađa s drugog stajališta ili na drugo lice: 5 m na lice promjera od 45 cm, 4 strijele; 6, 8, 10 i 12 m na lice promjera od 15 cm, 4 strijele; 30, 35, 40 i 45 m na lice promjera od 45 cm, 4 strijele; 45, 50, 55 i 60 m na lice promjera od 60 cm, 4 strijele. Za field prvenstvo gađa se u lovačkom i u poljskom kolu na 28 meta, odn. ukupno na 56 meta sa 224 strelce.

FIEP (franc. Fédération Internationale d'Education Physique), Međunarodni savez za tjelesni odgoj, osn. 1923 u Stockholmu, sa sjedištem u Lisabonu; prati dostignuća s područja organizacije, metodike, planiranja i programiranja tjeles. odgoja šk. djece i omladine.

FIES (franc. Fédération Internationale d'Enseignement de Ski), Međunarodna organizacija za nastavu i trening skijanja, osn. 1957 u Storlienu (Švedska), djeluje u sastavu FIS.

FIFA (franc. Fédération Internationale de Football Association), Međunarodni nogometni savez, osn. 1904 u Parizu, sa sjedištem u Zürichu. U sastavu FIFA nalazi se 149 nac.

FIFA,
amblem

nogometnih saveza (stanje 1982). Kongres FIFA održava se svake druge god., a u međuvremenu sva pitanja rješava Izvršni komitet, koji imenuje komisije kao pomoćne organe. Na temelju Statuta i Pravilnika FIFA reguliraju se odnosi u nogometnom sportu i natjecanja između nac. reprezentacija i njihovih klubova. FIFA organizira: PS nac. reprezentacija (svake četvrte god.), olimp. nogometni turnir u sklopu Ol i PS omladinskih nac. reprezentacija (svake druge god.). U sastavu FIFA su i šest kontinentalnih (regionalnih) konfederacija. Nogometni savez Jugoslavije je član FIFA od 1923.

FIG (franc. Fédération Internationale de Gymnastique), Međunarodna gimnastička federacija, osn. 1881 u Liegeu, sa sjedištem u Ženevi. FIG organizira Kup Evrope i PS u sp. gimnastici i ritmičkoj sp. gimnastici te natjecanja u sp. gimnastici na Ol.

FIGB (tal. Federazione Internazionale Giocata Bocce), Međunarodni boćarski savez sa sjedištem u Luganu (Švicarska). Brine se samo o organizaciji natjecanja između Italije i Švicarske.

Figg, James (1695–1734), učitelj mačevanja i boksa; uspostavio prva pravila boksa; 1719 osnovao u Londonu boksačku školu s brojnim polaznicima; osnivač suvremenog boksa; bio prvi prvak V. Britanije u teškoj kategoriji (1719).

figura, 1) sinhronizirano plivanje: niz skladnih kretnji iznad i ispod površine vode, koje plivačice izvode uz muz. pratnju. F. su podijeljene u četiri kategorije: u prvoj se f. izvode iz osnovnog položaja (baletna noga), kao što su rotacije tijela, promjene položaja iz horizontalnog u vertikalni, uronjavanje trupa u pretklonu (catalina, Eiffelov toranj, flamingo i dr.); drugu karakterizira plivanje u krug (dolphin); treća se odlikuje prevrtanjem u vodi (barracuda, heron), a četvrta kategorija obuhvaća f. sa stojem na rukama, prebacivanja i okretanja na površini vode (kip); 2) skijanje na vodi: natjecateljska disciplina koja se sastoji od različitih likova, izvedenih u dva prolaza od po 20 sek. Prostor (staza) za izvođenje f. (175 m) označen je dvjema bovama, a ispred i iza te staze mora biti 15 m slobodnog prostora. F. i trikovi se izvode u smjeru kretanja čamca ili u vožnji natraške. Izvode se okreti od 180° do 720° na vodi, skokovi u zraku, bočno skijanje i dr.; 3) šah: zajednički naziv za sve vrste predmeta na ploči s kojima se igra šah (kralj, kraljica, top, lovac, skakač, pješač). Dama i topovi nazivaju se teškim, a lovac i skakač lakim figurama.

figuratívni skokovi, padobranstvo: pojedinačna natjecateljska disciplina; padobranac u slobodnom padu s vis. od 2100 m u vremenu od 30 sek izvodi propisane figure (zaokret 360° na obje strane, salto nadz, zaokret i opet salto nazad). Suci ocjenjuju brzinu i pravilnost izvođenja.

figuratívno kretanje, harmonični pokreti ruku, nogu i trupa, prostorno i vremenski usklađeni s kretanjem tijela tako da čine smisljenu vizuelnu cjelinu. F. k. je prisutno u ritmičkoj sp. gimnastici, sp. gimnastici, sinhroniziranom plivanju, umjetničkom klizanju i dr.